

Kollaps

Oppgavehefte

Oppgaver knyttet til de 3 delene av leseheftet “Kollaps”.

Del 1: *Karthago*

Del 2: *Aztekerne*

Del 3: *Konstantinopel*

Innholdsfortegnelse:

Side 2-4: Karthago

Side 5: Refleksjonsoppgaver om Karthago

Side 6-8: Aztekerne

Side 9: Refleksjonsoppgave om Aztekerne

Side 10-11: Konstantinopel

Side 12: Refleksjonsoppgave om Konstantinopel

Del 1: Karthago

Faktaspørsmål (1)

På denne siden skal du svare på oppgaver om Karthago som handler om hvem de var og hvorfor de var mektige i sin tid.

1. I hvilket nåværende land lå byen Karthago?
2. Når ble Karthago grunnlagt, og når faller byen?
3. En fra Karthago ble kalt en _____. En innbygger fra Karthago ble også kalt en _____.
4. Når og av hvem ble Karthago grunnlagt?
5. Hva var spesielt med Karthagernes havn hvor de hadde sine skip?
6. Hvor stammet Karthagerne egentlig fra?
7. På hvilken måte dominerte Karthagerne handel, både til land og til havs?
8. Hvem var Karthagernes hovedfiende?
9. Hvorfor var Karthagerne så mektige militært i sin storhetstid?
10. Hvorfor var Karthago i direkte konflikt med romerne?

Del 1: Karthago

Faktaspørsmål (2)

På denne siden skal du svare på spørsmål knyttet til Karthagos kriger mot romerne.

11. Hvor mange store kriger var det mellom Karthago og romerne? Hva kalles disse?
12. Hvilken viktig øy får romerne endelig kontroll over i den første puniske krig?
13. Hvilken kjent og genial hærfører leder Karthagerne til krig mot Romerne i den andre puniske krig?
14. Hvordan klarer Hannibal å lede hæren sin inn i selve Italia?
15. Hvorfor var det så unikt at Hannibal klarte å få hæren sin inn på romernes hjemland?
16. Hva skjer i slaget ved Cannae?
17. Hvordan klarer Romerne å få Hannibal til å returnere til Karthago til slutt?
18. Hva skjer i slaget ved Zama i år 202 f.Kr.?
19. Hva blir resultatet av den andre puniske krig?
20. Hvordan går det med Hannibal etter den andre puniske krig?

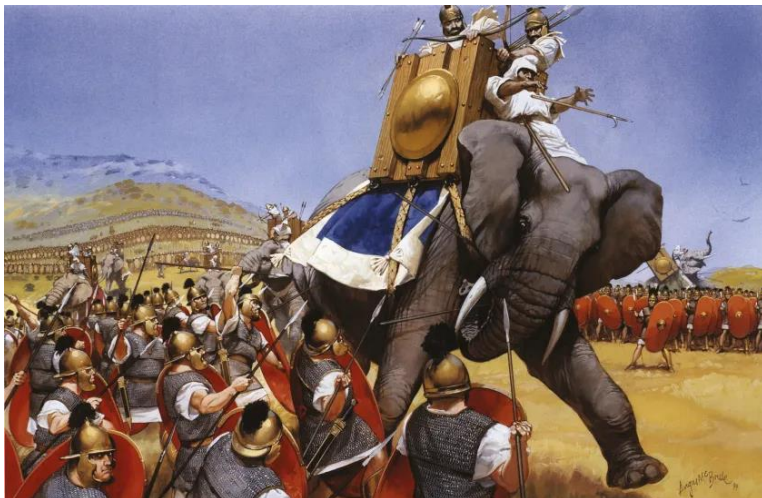
Del 1: Karthago

Faktaspørsmål (3)

På denne siden skal du svare på spørsmål knyttet til den tredje puniske krig og Karthagos fall i år 146 f.Kr.

21. Hvilke begrensninger la Romerne på Karthago etter deres nederlag i slaget ved Zama i år 202 f.Kr.?
22. Selv om Karthago må betale store summer til romerne, kommer de seg på bena igjen. I år 149 f.Kr. kommer romerne med en stor hær til Karthagos naboby Utica. Hva krevde romerne av Karthago denne gangen?
23. Romerne er ikke fornøyd tross Karthagernes velvilje. Hva krever romerne at Karthagerne gjør med byen sin så?
24. Fortell kort om Karthagos forsvarsverk.
25. Hvilken romersk hærfører er det som i år 148 f.Kr. leder romerne inn gjennom bymurene etter fler års beleiring og kamp?
26. Hva skjer med byen og innbyggerne etter at romerne har klart å innta byen?
27. Hva skal romerne ha gjort med jorden rundt Karthago for å utslette den fullstendig?
28. Hva av Karthagos fortid er fullstendig visket ut siden deres utleggelse?

Del 1: Karthago

Refleksjonsoppgaver

På denne siden skal du reflektere over følgende spørsmål knyttet til Karthagos fall.

- A) Femti år før Karthago ble fullstendig visket ut av romerne, ville nok ikke en eneste innbygger i Karthago forstå noe som helst dersom du fortalte dem at deres by snart skulle legges fullstendig øde. Hvorfor er det slik tror du?
- B) Hva kan historien om Karthago lære oss i dag?
- C) Hva tenker du om romernes behandling av Karthago da de til slutt beseiret byen?

Del 2: Aztekerne

Faktaspørsmål (1)

På denne siden skal du svare på oppgaver om Aztekerne som handler om hvem de var og hvorfor de var mektige i sin tid.

1. Hvor holdt Aztekerne til?
2. I hvilke århundrer dominerer Aztekerne Mellom-Amerika?
3. Hvorfor spilte religion en sentral rolle i Aztekernes liv?
4. Fortell kort om ofringene som tok sted på pyramidene.
5. Hva heter hovedstaden til Aztekerne?
6. Aztekerne hadde ikke funnet opp måter å smelte metaller på. Hva brukte de til sine våpen i stedet for?
7. Hvorfor førte Aztekerne krig – hva var ofte formålet med krigføringen?
8. Fortell kort om nabostammene til Aztekerne.

Del 2: Aztekerne

Faktaspørsmål (2)

På denne siden skal du svare på oppgaver om spanjolenes ankomst til Mellom-Amerika i 1519 og hva dette hadde å si for Aztekerne

9. Hvem oppdager det “Amerika” i 1492?
10. Hvem ankom så kysten av Mexico i 1519, og hvor mange soldater hadde han med seg?
11. Hva fikk Cortes til hjelp for å greie å bekjempe Aztekerne?
12. Hvordan ble Cortes og spanjolene mottatt av keiser Montezuma II da de ankom Tenochtitlán i 1519?
13. Hvem trodde de innfødte Aztekerne at Cortes og Spanjolene var skikkelser av?
14. Montezuma II er i spanjolenes fangenskap i aztekernes hovedstad. Hva blir keiserens skjebne, og hva skjer videre med spanjolene i det de må flykte?
15. I 1521 reiser Cortes tilbake til aztekernes hovedstad for å erobre den. Hvordan ser denne krigføringen ut?
16. Hvor mange soldater hadde Cortes med seg da han erobret Tenochtitlan i 1521?
17. Hva kaltes de spanske soldatene?

Del 2: Aztekerne

Faktaspørsmål (3)

På denne siden skal du svare på oppgaver knyttet til spanjolenes overlegenhet i møte med Aztekerne.

18. Hva var spesielt med stålet som spanjolene brukte?
19. Hvordan er våpen av vulkansk glass sammenlignet med de av stål?
20. Hva er en Arkebuse?
21. Hvorfor var arkebusen effektiv mot Aztekerne?
22. På hvilken måte bidrog armbrøstene som spanjolene brukte til å vinne krigen mot Aztekerne?
23. Hvorfor var hesten så effektiv i møte med de innfødte Aztekerne?
24. Hva trodde Aztekerne at spanjoler på hest var for noe?
25. Hvilke hunder hadde spanjolene med seg?

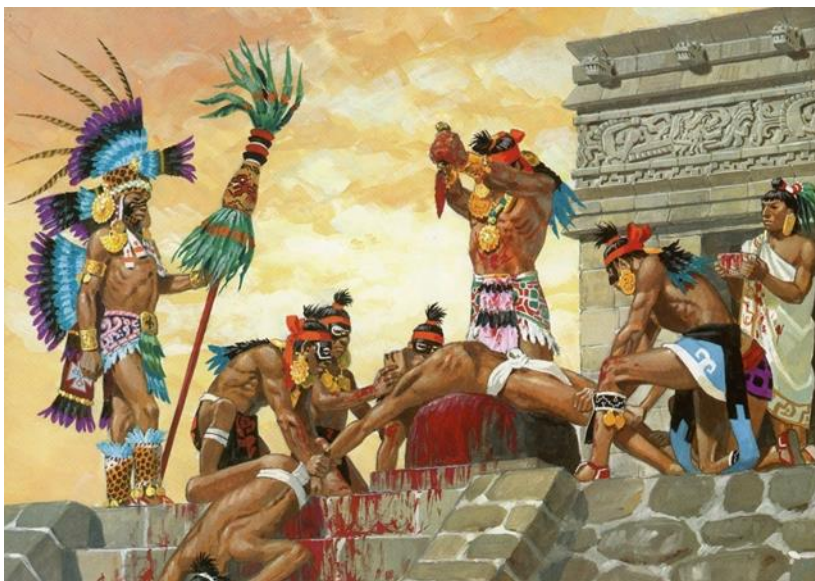
Del 2: Aztekerne

Refleksjonsoppgaver

På denne siden skal du reflektere over følgende spørsmål knyttet til Aztekernes fall.

- A) På hvilke måter var den europeiske militær-filosofien overlegen den filosofien Aztekerne benyttet?
- B) Hvilket inntrykk tror du menneskeofringene som Aztekerne utførte på toppen av pyramidene sine gjorde på de Hernán Cortes og spanjolene?
- C) Forsøk å formulere en kort tekst hvor du forklarer konsist hvordan Hernan Cortes og de spanske Conquestadorene klarte å overvinne og ødelegge hele det Aztekiske rike.
- D) Aztekerne så ikke sitt fall komme, men på kort tid var de blitt fullstendig visket ut. Reflekter over hva vi kan lære av dette.

Del 3: Konstantinopel

Faktaspørsmål (1)

På denne siden skal du svare på oppgaver om Bysants og hovedstaden Konstantinopel – en by som stod i 1000 år frem til sitt fall for Ottomanene i år 1453 e.Kr.

1. Hvem var Bysantinerne?
2. Hvor lå deres hovedstad, Konstaninopel?
3. Hva heter den store og kjente kirken i Konstaninopel som ble bygget av keiser Justinian på 500-tallet e.Kr.?
4. Hva var det som gjorde at Konstantinopel hadde en strategisk beliggenhet?
5. Hvorfor var Konstantinopel en viktig handelsby?
6. Hvilken retning innenfor kristendommen hadde sin øverste leder i byen?
7. Fortell kort om Konstantinopels forsvarsverk.
8. Hva ble brukt mellom bymurene til sjøs for å stanse fiendtlige skip?

Del 3: Konstantinopel

Faktaspørsmål (2)

På denne siden skal du svare på oppgaver om Konstantinopels fall for Ottomanene.

9. Vi et eksempel på at Konstantinopel fikk hjelp av sine allierte da de ble angrepet av fiender.
10. Hva er grunner til at byen ble beskyttet av sine allierte?
11. Hvor kom Ottomanene fra opprinnelig?
12. Hvilken religion tilhørte Ottomanene?
13. Hvilket år ble det Ottomanske riket etablert?
14. Hva het den Ottomanske lederen som beleiret Konstantinopel i 1453?
15. Hvor mange soldater hadde Ottomanene på sin side?
16. Hvordan foregikk Konstantinopels fall? Forklar punktvis.

Del 3: Konstantinopel

Refleksjonsoppgaver

På denne siden skal du reflektere over følgende spørsmål knyttet til Konstantinopels fall i år 1453 e.Kr.

- A) Hvilke konsekvenser fikk Konstantinopels fall i 1453?
- B) På hvilken måte bidrog selvtilfredshet og religiøs overbevisning at byen faller til Ottomanene?
- C) Hva kan vi lære av Konstantinopels fall?

